

Velim – opevněná osada ze střední doby bronzové

Poloha: u obce Velim, poloha Skalka, 5 km západně od Kolína.

Dějiny nálezů: náhodné nálezy depotů spirál 1885, 1909, 1927, výzkumy 1923-4 (F. Dvořák), 1947-8 (V. Spurný), 1984-95 ARU ČSAV Praha/ARU AV ČR Praha.

Popis: 8 příkopů označených A-H. A-B, E-H kruhové přibližně soustředné (některé se protínají. C, D tečny k A,B. K A patřila hradba ze dvou řad kůlů spojených trámy (?) a vyplněných kamením a hlínou, k B palisáda, k H nejspíše mohutnější kamenná hradba. Mimo areál zjistila letecká prospekce a geofyzikální měření další příkopy (?) – I, J, K, zatím archeologicky neověřené. V některých příkopech se často nacházejí úlomky keramiky a kostí, též lidské skelety v rituálních i nerituálních polohách. Některé příkopy byly nejspíše jen shluky jam. V SV cípu areálu kůlové jamky – základy nadzemních staveb, dva horizonty. Uvnitř areálu zrekonstruován jeden půdorys, ale starší opevnění.

Chronologie: Pomocí stratigrafie a analýzou keramiky. Osídlení věteřovského typu, starší mohylové kultury a závěru mohylové kultury. Ze B C₂, D příkopy. Časové pořadí F, B, A, G, E, H. Postavení C a D nejisté, funkce nejasná – analogie Zauschwitz (Bavorsko). Uprostřed areálu dnes odtěžený zvláštní skalní útvar. Podobu vnitřního areálu nejsme schopni pro poškození zrekonstruovat.

Interpretace autorů: Kultovní středisko a zřejmě i mocenské středisko (lidské oběti, kanibalismus (?), kult lebek, votivní dary – depoty (celkem 7), mimořádná koncentrace zlatých předmětů, doklady kovolitectví, kalendářová architektura (?).

Literatura:

Hrala, J. – Šumberová, R. – Vávra, M. 2000: Velim. A Bronze Age fortified site in Bohemia (Velim. Opevněná osada z bronzové doby v Čechách), Praha.